

**Південний науковий центр
НАН України і МОН України
Рада ректорів ЗВО Одеського регіону**

Н А У К А
в Південному регіоні України

*Важливі досягнення наукових установ
Південного регіону України
в галузі фундаментальних, прикладних досліджень
та інноваційної діяльності
у 2019 році*

Випуск XVIII
2020

Одеса
2020

Матеріали вісімнадцятого видання
друкуються відповідно до рішення
Ради ПНЦ НАН України і МОН України
№ 1 від 21 лютого 2020 року

У підготовці вісімнадцятого видання прийняли участь:

Одеська обласна Рада;

Департамент освіти і науки Одеської обласної держадміністрації;

Рада ректорів закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації Одеського регіону;

Рада керівників галузевої та заводської науки Одеської області;

Миколаївська обласна науково-координаційна рада ПНЦ НАН України і МОН України;

Херсонська обласна науково-координаційна рада ПНЦ НАН України і МОН України

Наука в Південному регіоні України. Важливі досягнення наукових установ Південного регіону України в галузі фундаментальних, прикладних досліджень та інноваційної діяльності/ Під загальн. ред. ак. НАН України Андронаті С.А.– Одеса, вип. XVIII 2020 р., 261 с.

Вісімнадцяте видання підготовлене на основі матеріалів, які надані Південному науковому центру НАН України і МОН України науковими установами, закладами вищої освіти та галузевими установами (організаціями) Південного регіону за результатами 2019 року.

ISBN 978-966-928-403-7

© Південний науковий центр НАН
України і МОН України, 2020

максимальної врожайності проводять обприскуванням посівів у фазу 6-ти справжніх листочків рістрегулюючим препаратом Архітект (2 л/га). На основі проведених досліджень встановлено, що урожай соняшнику при цьому формується на рівні 2,9-3,2 т/га, вміст олеїнової кислоти у олії насіння досліджуваних гібридів коливається від 81,1 до 84,3 %. Чистий дохід та рентабельність становить 19514 грн. та 143 % відповідно.

81. Установа-виконавець: Державна установа «Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту зрошуваного землеробства Національної академії аграрних наук України», (МДСГДС ІЗЗ НААН).

Назва розділу збірника: Агропромисловий комплекс.

Назва завершеного дослідження: Технологія продуктивного функціонування сінокосів і пасовищ в умовах Південного Степу України.

Якому пріоритетному напрямку науки і техніки відповідає: раціональне природокористування.

Дослідження: прикладне.

Автор: Томчук Р.В., Трофименко О.В.

Контакти: тел. (0512) 23-00-18, факс (0512) 23-10-54, e-mail: miarvp@gmail.com.

Перспектива подальшого виконання у 2018-2020 роках: буде продовжено як науково-технічна розробка.

Рівень дослідження: немає аналогів в регіоні.

Наявність патенту: Заявка на патент на корисну модель u201807596 «Спосіб вирощування високопродуктивних бобово-злакових травосумішок для Південного Степу України» від 06.07.2018 р.

Яких додаткових дій потребує подальше дослідження: Розробка готова до впровадження. Має впровадження на обласному рівні. Потребує впровадження на регіональному рівні.

Коротка характеристика, позитивні якості, подальша перспектива застосування:

Задачею дослідження є підвищення кормової продуктивності сіяних бобово-злакових травостоїв пасовищного, укісно-пасовищного та укісного використання за рахунок добору видового складу злакових і бобових трав, добре пристосованих до посушливих умов Південного Степу України. З цією метою при пасовищному використанні висівають наступні травосумішки: житняк гребінчастий + костриця червона + лядвенець рогатий, а при сінокісному та сінокісно-пасовищному використанні – травосумішки, до складу яких входять: пирій середній + регнерія шорсткостеблова + еспарцет закавказький або грястиця збірна + костриця очеретяна + еспарцет піщаний. Норма висіву бобового компоненту становить 50 % та злакових компонентів – по 25 % від повної. На основі проведених досліджень встановлено, що для отримання найбільш раннього корму у травосумішки доцільно включати грястицю збірну та середньостиглі злакові трави, такі як житняк гребінчастий, пирій середній та регнерію шорсткостеблову. Найкращі варіанти травосумішок сприяють приросту урожайності зеленої маси до 0,34-4,63 т/га та виходу сухої речовини до 6,30-7,48 т/га. Це дозволяє створити високоякісний травостій упродовж вегетаційного періоду з продуктивністю у Південному Степу України до 27,72-33,12 т зеленої маси на один гектар.

Херсонська область

82. Установа-виконавець: ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет" (ДВНЗ "ХДАУ").

Назва розділу збірника: Агропромисловий комплекс

Назва завершеного дослідження: Пристрій для вимірювання витрат каналів з берми.

Якому пріоритетному напрямку науки і техніки відповідає: раціональне природокористування

Дослідження: прикладне.

Автор(и): Ладичук Д.О., Шапоринська Н.М.

Контакти: тел., факс, e-mail. – 0668238190, dladychuk@ukr.net

Перспектива подальшого виконання у 2021 - 2022 роках: буде продовжено як прикладне.

Рівень дослідження: немає аналогів в Україні.

Наявність патенту: ще немає

Яких додаткових дій потребує подальше дослідження: продовження експериментальних досліджень, можливе удосконалення конструкції.

Коротка характеристика, позитивні якості, подальша перспектива застосування.

Розробка відноситься до водного господарства і може бути використана на зрошувальних та скидних каналах півдня України.

Розробка для вимірювання витрат каналів з берми передбачає наступний спосіб. Гідрометрична вертушка кріпиться на двох жорстких штангах до поплавця, який знаходиться на поверхні водного потоку. Для закріплення поплавця у горизонтальному нерухомому стані на поверхні водного потоку, він закріплюється розтягами до двох вертикально розташованих труб, які жорстко защемлені у ложе каналу. Інформація про витрати каналів передається за допомогою автоматизованої системи управління, яка знаходиться у поплавці.

Використання науково-технічної розробки дозволить підвищити оперативність і достатню дистанційність в отриманні результатів витрат каналів, в період їх роботи.

83. Установа-виконавець: Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет» (ДВНЗ «ХДАУ»).

Назва розділу збірника: Агропромисловий комплекс.

Назва завершеного дослідження (етапу): Стратегічні напрямки розвитку адаптивних технологій вирощування сільськогосподарських культур за умов обмеженості природних і матеріальних ресурсів.

Якому пріоритетному напрямку науки і техніки відповідає: раціональне природокористування

Дослідження: прикладне.

Автор(и): Лавренко С.О., Лавренко Н.М., Лиховид П.В., Максимов М.В., Пристемський О.С., Максимов Д.О., Влащук О.А.

Контакти: тел. (0552) 41-62-16, факс: (0552) 41-44-24, e-mail: lavrenko.sr@gmail.com

Перспектива подальшого виконання у 2021 - 2022 роках: завершене.

Рівень дослідження: немає аналогів в Україні;

Наявність патенту: немає.

Яких додаткових дій потребує подальше дослідження у 2021 році: Формування рекомендацій виробництву.

Коротка характеристика, позитивні якості, подальша перспектива. Розробка, впровадження та використання сучасних інтегрованих різнорівневих систем для об'єктивного і достовірного аналізу, оцінки та ефективного управління конкурентоспроможним розвитком агровиробників і аграрним сектором країни в цілому, має безперечне високе науково-практичне та соціально-економічне значення для забезпечення продовольчої безпеки України. Розроблені основні складові агротехнічного комплексу вирощування культу за різних умов зволоження в умовах Південного Степу України. Проведено узагальнену економіко-енергетичну оцінку технологій вирощування та всебічний математичний аналіз.